Anul XIV — Sibiiu, Sâmbătă 17/29 Maiu 1897 — Nr. 109

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. sĕ vênd la »Tipografia«, soc. pe acțiuni.

Liga culturală.

I.

(m). Când la anul 1891 s'a întemeiat în capitala României libere „Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor“ o mare bucurie a cuprins pe toți Românii de pretutindenea. Și bucuria a fost împreunată cu un entusiasm și o însufleţire, care s'a resimţit în toate straturile poporului român, atât în România, cât și la noi, dincoace de Carpaţi. Entusiasmul era natural, căci mari și legitime speranţe au fost legate de această instituţiune culturală.

Sûntem și ne simţim un popor rĕmas îndĕrĕpt în cultură, abia de câteva decenii am început sĕ apucăm pe calea grea, dar' frumoasă a progresului, pe care alte neamuri înaintează de secoli. Pe cât de adevĕrat este aceasta, pe atât de adevĕrat e faptul ce constatăm, că poporul român este dornic de înaintare, dornic de a lua parte la marea muncă a omenimii, a cărei scop este fericirea popoarelor și indivizilor prin cultură și civilisaţiune. Îndată ce a trecut greutatea de plumb a vremilor, îndată ce poporul român a putut resufla mai liber, acest popor a pus temelii tari și statornice, ca pe ele sĕ creeze jur împrejur, de ambele laturi ale Carpaţilor, o cultură proprie, latină, în conformitate cu originea, firea și înclinaţiunile sale.

„Liga culturală“ a avut și are menirea de a înteţi această lucrare culturală, de a o duce cu paşi puternici înainte.

Eată causa bucuriei, entusiasmului și interesului deosebit, ce a avut și are azi poporul român de pretutindenea, faţă de această instituţie naţională.

Dar' mai este și alt motiv, care a făcut ca Liga sĕ devină atât de populară și de iubită la poporul românesc, motiv isvorît din împregiurările în cari trăește acest popor.

O bună parte a Românilor știm, că se află sub stăpâniri străine, în monarchia austro-ungară, în Rusia și Turcia. Aici, în aceste împĕrăţii, Românii sûnt adese-ori împedecaţi în avêntul lor de înaintare, li-se pun mai mult sau mai puţin pedeci în calea progresului lor, din partea neamurilor, cu cari locuesc împreună. Dar' mai mult; în unele părţi s'a pus la cale de vre-o câteva decenii o lucrare, a cărei scop este, ca împedecând pe poporul român de a se desvolta conform firei sale, sĕ-'l facă accesibil pentru o cultură străină și astfel cu încetul sĕ se contopească în alte popoare.

„Liga culturală“ dela început 'și-a înscris pe stindardul seu signalul, că va lupta pentru cultura poporului român. E natural însĕ, că ea va ocrotì cultura română mai mult și cu deosebire acolo, unde este aceasta mai ameninţată; va tinde ajutor mai întâiu Românilor din acele părţi, unde mai multe pedeci se pun în calea progresului lor, unde chiar existenţa lor ca Români, este ameninţată. Cu un cuvênt ea s'a îngrijit și conform scopului întemeietorilor ei, sĕ va îngrijì, ca vieaţa culturală-naţională a poporului românesc, locuească el în ori-care parte, sub ori-ce regim, sĕ se desvoalte uniform și în deplină armonie. Va nisuì ca sĕ se susţie unitatea etnică a poporului român, cu mijloace culturale, pacĭnice.

Astfel au înţeles Românii misiunea Ligei la întemeiarea ei, astfel o înţeleg azi.

Ni-se va zice însĕ din unele părţi: dar' apoi misiunea și scopul *politic* al Ligei unde este? Doar ea are și nisuinţe politice, „irredentiste“ chiar!

Știm, cine va pune pe tapet această chestie: duşmanii neamului nostru cari prin urmare sûnt și duşmanii Ligei. Aceasta este o apucătură nu de azi de ieri, o armă mişelească veche, pe care duşmanii o folosesc, de câte-ori e vorba, ca sĕ ne strice, se compromită mişcările noastre culturale-naţionale.

Căci oare nu sûntem noi, Românii din Ardeal și Ungaria calumniaţi zilnic, că sûntem iredentişti, vênzĕtori de patrie ş. a. numai și numai pentru că rĕmânem credincioşi naţiunii noastre și voim sĕ înaintăm și sĕ ne cultivăm ca Români?

Tot acest scop voește Liga sĕ-'l promoveze și astfel ar fi fost o adevĕrată minune, dacă duşmanii și rĕuvoitorii n'ar fi timbrat-o dela început de periculoasă și nu i-ar fi atribuit nisuinţe, ce ea nu le urmăreşte și n'ar fi cu scop sĕ le urmărească.

Arma veche însĕ se va ruginì și tocì și calumniile îi vor da de ruşine pe aceia, cari le făruesc!

Liga culturală va merge înainte pe calea ei dreaptă, lucrând aşa, cum cer adevĕratele interese ale tuturor Românilor. După o stagnare oare-care a febrilei sale activităţi de mai nainte, ea s'a recules și sĕ vede, că păşeşte pe o nouă cale de regenerare. Semnele, ce apar sûnt de bun augur. Dorinţa noastră, și credem, că a tuturor Românilor este, ca aceasta instituţiune sĕ iee un nou avênt, căci pentru viitorul neamului nostru mari și hotărîtoare sûnt lucrurile, ce ea trebue sĕ le pună la cale, ocrotind și spriginind pe toţi Românii pe terenul cultural-naţional.

Sibiiu, 28 Maiu n.

Obstrucţiune. În parlamentul austriac continuă obstrucţiunea. După ședinţa scandaloasă dela 18 l. c. s'au mai ţinut două, Luni și Miercuri, tot aşa de scandaloase, dar' și mai viforoase. E în zădar a încerca sĕ dai icoana acestor ședinţe, și e și superfluu.

În cea de Luni mai mult ca nouĕ ore a durat furtuna de sgomot, sbierături și insulte reciproce. În cea de Miercuri a fost o ¦litanie de votări nominale asupra unor propuneri urgente și asupra propunerilor de a se vota cutare propunere. Era vorba de a-'și trece vremea cu nimic. Și le-a succes. S'a votat de 15 ori cu apel nominal. La fiecare votare s'au cetit 420 de nume, căci atâţia deputaţi sûnt. Prin urmare bieţii notari au avut sĕ pronuţe de 15×420=6300 de nume. Închipuiţi-vĕ scenele! Dela o vreme chiar și obstrucţioniştilor li-s'a părut monoton lucrul. Începuseră a ironisa votările cu vecĭnicul *da* și *ba*. Slavii începuseră a rĕspunde în limba lor: *no* ori *ne*. Un neamţ liberal, însufleţit se vede de dragostea pentru compatrioţii nostri, a început sĕ rĕspundă cu *igen!*

Cu toate scandalele compromiţătoare pentru parlamentarism, și cu toate copilăriile nevrednice, ce s'au întêmplat, presidenţii nu-'și perd răbdarea. Ei se urmează alternativ în scaunul presidial și ţin la ședinţe după ședinţe. Astăzi, Vineri, la 11 înainte de ameazi, se începe earăși o ședinţă. Obstrucţiunea se va continua probabil și azi, dar' cu mai puţin interes pentru causă. Deja în ultima ședinţă șirurile obstrucţiunei s'au rărit.

Causa principală a acestei obstrucţiuni este ura Germanilor din Boemia pentru ordinaţiunile în causa folosirei limbilor. Tumultul ce s'a făcut este fructul urei de rasă și al intoleranţei, care nu vrea se sufere egalitatea altor limbi pe lângă cea germană. Această patimă e alimentată cu predilecţie de Jidovi. Presa lor în frunte cu »N. Fr. Presse« aţiţă necontenit pe Germanii naţionalişti, fireşte nu de dragul Nemţilor, ci de nĕcazul pe care azi îl resimt toţi Jidanii din Austria în urma înfrângerei liberalismului.

— Se zice, că *obstrucţiunea* se va pune în aplicare și în parlamentul din Budapesta. Inscenătorii ar fi kossuthiştii; motivul: împedecarea §-ului 16 din procedura penală.

Chestia Metropolitului din Üskűb. Sêrbii din Macedonia doresc și ei sĕ aibă biserica lor naţională, cu un cap bisericesc în frunte și astfel au cerut sĕ li-se dee un metropolit cu locuinţa în Üskűb. Au păţit-o însĕ întocmai ca Românii din Macedonia cu Metropolitul *Antim*. Patriarchul ecumenic nu voește nici-decum sĕ le satisfacă dorinţa.

Chestiunea e dar' neresolvată, și stadiul în care se află ea azi, ni-'l arată următorul comunicat apărut în oficiosul *Pol. Corr* din Viena: »Patriarchul ecumenic *Constantin V.* abia acum a rĕspuns la scrisoarea ce o adresase Metropolitul *Mihail* din Sêrbia Patriarchului de mai nainte. Patriarchul refusă împlinirea pretensiunilor sêrbești și urmarea va fi ruperea definitivă a relaţiunilor Sêrbiei faţă de patriarchat.«

Comunicatul acesta vine din Belgrad, până ce din Constantinopol primește tot *Pol. Corr* următorul comunicat: »După ruperea legăturilor între Sêrbia și Patriarchatul ecumenic — care e de prevĕzut, — vor începe ambasadorii Sêrbiei și ai Muntenegrului acţiunea pentru eluptarea independenţei bisericei naţionale sêrbești din imperiul otoman«.

Chestia bisericei sêrbești din Macedonia se ţine dar' în continuu la ordinea zilei, pânăce despre metropolitul *Antim* nu se mai aude nimic.

Dreptul de întrunire. În toiul, ce a provocat rĕspunsul lui *Perczel*, dat la interpelarea lui *Olay* în causa tinerimei maghiare, ministrul a scăpat o vorbă, ce trebue sĕ o reţinem. El a zis:

»Cu părere de rĕu observăm lipsa, că la noi nu e regulat prin lege dreptul de întrunire și asociare. *Noi ne ocupăm cu această chestiune...*«

Ori cât de puţină încredere avem faţă de legile create de guvernul liberal de azi, totuși am dorì sĕ vedem cât mai curênd resultatul »ocupaţiunilor« dlui ministru »cu această chestiune«.

Plantarea arborilor de șosele. În ministeriul de agricultură s'a compus un regulament pentru manipularea grădinilor de pomi de prin comunele rurale și pentru plantarea de arbori pe ambele margini ale șoselelor și drumurilor de ţeară. Regulamentul a fost supus apreţierii unei anchete, convocată în scopul acesta la Budapesta, care 'l-a aflat și din punct de vedere al esecutabilităţii bun și practic.

Vom ajunge dar' sĕ vedem în curênd înmulţindu-se numĕrul funcţionarilor publici, bine dotaţi, cu câţiva comisari guverniali, inspectori de arbori de șosele etc., pentru-că de, vremile sûnt grele, ear' flămânzii se înmulţesc și trebue susţinuţi din budgetul ţerii în interesul binepriceput al *ideei de stat maghiar*.

Voci de presă despre obstrucţionism. Ședinţa dela 24 c. a camerei deputaţilor din Viena a întrecut în scandale obstrucţioniste toate cele precedente. Dăm, în scurte extracte, vocile a trei foi poloneze despre aceste scandale.

Prima, *Czas*, organul semioficios și de frunte al lui *Badeni*, scrie între altele, că opoziţia celor trei partide obstrucţioniste „s'a pus pur și simplu pe basă revoluţionară. Ceea-ce face dînsa nu mai este obstrucţionism, ci silnicie parlamentară. În istoria corpurilor parlamentare purtarea lor este o apariţie cu totul nouă. Ori-ce dare îndĕrĕt ar deschide drumul ori-cărui terorism; de aceea procedarea celor trei partide trebue stigmatisată în modul cel mai hotărît“.

Ziarul democrat *Nowa Reforma*, vestejind cât se poate de aspru purtarea obstrucţioniştilor, spune: „Simţĕmêntul general predominător este, că situaţia nu se poate îmbunătăţi nici prin schimbarea ministrului, nici prin eventualele nouĕ alegeri. *Acì poate aduce leac* numai o radicală schimbare a organisaţiunii statului, printr'o altfel de întocmire a clădirii constituţiei“.

Al treilea ziar, *Djcennik Polsk*, publică următoarea depeșă din Viena: „Pe basa informaţiunilor autentice e de lipsă a ferì în mod cât se poate de stăruitor publicul de ştirile tendenţioase ale presei opoziţionale despre pretinsa zăpăceală a guvernului și starea sa numită desperată. Cabinetul se bucură de cea mai deplină încredere din partea coroanei și *ştie bine cum pluteşte cu corabia statului*. Da, situaţia este desperată, dar' numai pentru oposiţie“.

Foile cehice vorbesc și mai radical, propunênd soluţiuni și mai înaintate.

DIN BUCOVINA.

— Corespondenţă particulară. —

Cernăuţi, în 20 Maiu 1897.

(Concordia. — Curentul nou — Profesorul Bumbacu).

Puterea împregiurărilor și necontenita schimbare a lucrurilor în scala desvoltării omenești formează mediul în care-'și manifestează individul năzuinţele și facultăţile sale; puterea împregiurărilor creează instituţiuni, cari se prefac conform cerinţelor timpului sau se nimicesc după ajungerea scopului.

Ultima adunare a societăţii politice „Concordia“ din 10 Maiu a. c. e martorul cel mai fidel pentru adevĕrul espunerilor din ziarele ardelene; starea tristă a societăţii 'i-a determinat pe aderenţii curentului nou a-'și îndrepta atenţiunea îndeosebi asupra compunerei noului comitet.

Spre lămurire dăm un raport în trăsĕturi generale.

Deschizênd vicepreș. societăţii Modest *Grigorcea* adunarea, comemorează moartea fostului preș. Dr. Iancu Zotta și a mai multor membrii ordinari.

La ordinea zilei profesorul C. Stefanovici dă cetire raportului anual, asupra căruia se deschide discuţia. Luând cuvêntul tinerul nostru naţionalist din districtul Câmpulungului *Dr. E. Criclevici*, declară următoarele:

Organisaţia actuală a „Corcordiei“ justifică în mare parte lipsa de succese. Societatea trebue sĕ se mărginească la districtul Cernăuţului și a nordului ţerii. În celelalte districte sûnt necesare societăţi speciale politice, — de cari voiu vorbì mai pe larg când reorganisaţia „Concordiei“ va fi la ordinea zilei. Apunerea *„Gazetei Bucovinei“* o salutăm cu bucurie. În fine propune primirea raportului anual și darea absolutorului pentru comitetul actual; adunarea primește propunerea unanim.

La punctul al doilea unii domni vechi sûnt necesitaţi a declara, că nu vor mai aparţine comitetului „Concordiei“; luându-se aceasta la cunoștinţă, se trece la ordinea zilei.

Adunarea alege *unanim* următorul comitet: președinte Modest Grigorcea, vicepreședinte Dr. Iancu Flondor și Zaharie Voronca, secretar Dr. N. Blându, afară de acestia dep. Varter Pruncul, dep. George Popovici, Dr. E. Criclevici, D. Socolean, păr. Șandru și păr. Dihon.

Predicatorul catedral Dr. St. Saghin salută noul comitet, declarând, că astfel de elemente în fruntea societăţii ne îndreptăţesc la cele mai frumoase speranţe. Propune apoi adunării sĕ provoace noul comitet, sĕ facă tot posibilul ca necondiţionat și în cel mai scurt timp sĕ se înfiinţeze un jurnal nou, care sĕ exprime *fidel* și *nefalsificat* năzuinţele și credeul *national-politic* al poporului român din Bucovina. Propunerea aceasta se primește *unanim*.

Dionisie Voronca face unele interpelări altmintrelea foarte juste, dar' întârziate, la adresa vechiului comitet, înzestrat deja cu absolutoriul recerut.

Luând cuvêntul valorosul tinĕr *Dr. N. Blându* mulţumește în numele celor nou aleşi pentru încredere, jurueşte în numele lor, că comitetul nou va căuta sĕ realiseze numai dorinţele și speranţele juste ale Românimei bucovinene; va grijì sĕ prindă rĕdăcini adânci în toate păturile *curentul nou* sănĕtos. Fineşte apoi astfel: „Chestiuni din cele mai vitale ale naţiunei române aşteaptă de mult sĕ fie resolvate; operă de uriaşi ne stă înainte; vom începe cu cele mai urgente afaceri; cu ajutorul oamenilor de bine și al lui Dumnezeu le vom și isprăvì.

Modest Grigorcea închide ședinţa mulţumind adunării pentru încrederea pusă în el și promiţênd solemn că programul seu de activitate va fi identic cu programul comitetului.

Astfel a decurs ședinţa „Concordiei“ cercetată de puţini Români. Faptul acesta indică deja necesitatea unei organisări temeinice și întroducerea unei disciplini, care până acuma s'a disconsiderat în modul cel mai fatal.

Înfiinţătorul „Concordiei“ are numai meritul încercării; sistemul și basa durabilă se produce numai de spiritul, care se ridică peste patimi, care e în stare a constituì armonia între scop și împregiurări.

Activitatea unei societăţi politice serioase nu se mărgineşte la excursiuni de plăcere și la bancheturi, unde mintea confusă din natură îşi da expresie prin toaste încurcate de frase goale politice. Întipărească-'și adânc acestea înfiinţătorul; un fantom numai forma până acuma centrul poporului român.

Măiestrul neiscusit și nenorocit pune vina pe material spre a-'și acoperì incapabilitatea de a-'l turna în formă.

Și dacă înfiinţătorul însuși după un timp calcă în picioare programul societăţii proclamat cu atâta emfasă nu e acesta un cas, care trebue sĕ revoalte și simţul celui mai înverşunat duşman al poporului român?

Elementele tinere au desbătut serios toate chestiunile referitoare la organisarea temeinică și înţelegêndu-se asupra unui program cu o ţintă *positivă concretă*, s'au decis a întra în comitet.

Nu credem că aceste elemente ar fi omis în programul lor partea cea mai esenţială a organisării, *disciplina*.

Are comitetul nou cunoștinţă despre articolul apărut în „Gazeta Transilvaniei“ nr. 100 din 19 Maiu 1897?

Știe noul comitet, că înfiinţătorul, actual membru onorar al „Concordiei“, propus de „Concordia“ contra guvernului și ales de suburbienii români ca representant în consiliul comunal din Cernăuţi, ales de acei suburbieni cu cari voia sĕ facă odată ordine în întreagă Bucovină, se distrage în tabera străină zădărnicind în favorul contrarilor aspiraţiunile române?

Vom vedè, ce energie va desvolta noul comitet faţă de procedura încualificabilă a profesorului de limba română la gimnasiul superior din Cernăuţi, *Ionică al lui Ion Bumbacu*; că suburbienii vor întreprinde paşii necesari sûntem siguri.

Dacă comitetul nou 'și-a propus disciplinarea maselor neculte, atunci trebue în prima linie se cureţe aşa numita inteligenţă; curăţenia în rînduri ridică puterea și morala lor.

Credem, că noul comitet în afacerea aceasta tristă va procede conform convingerei proprie, și-'l va necesita și pe inspectorul *Tumlirz*, a considera și dorinţele poporului român, nu numai acele ale *mentorului* seu prea zelos.

Prin aceasta însĕ comitetul nu va fi impedecat în activitatea sa.

Societatea e astăzi fără influinţă, fără membri, fără fonduri, fără acte; prima datorie este completarea membrilor; *nici un Român din districtul Cernăuţului nu poate sĕ nu facă parte din societate*; necesitatea creĕrii unui *fond* de agitaţie e clară.

Comitetului nou 'i-se impune iniţiativa pentru înfiinţarea imediată a cabinetelor de lectură în *toate comunele româneşti din ţeară, și în acele comune unde se află numai minorităţi române*, ca sĕ se demustre autorităţilor, cât de false sûnt informaţiunile profesorului Bumbacu.

Poporul român 'și-a conservat moralitatea și simţul religios, el se mulţumeşte cu puţin, mintea naturală 'l-a susţinut până acum; e datoria inteligenţei a cultiva această minte, a-'i împărtăși mijloacele de desvoltare; căci unde lipseşte creşterea și învĕţămêntul, vîrtutea depinde dela împregiurări, mintea naturală nu ajunge.

Pedo.

Din comitate.

Congregaţia comit. Caraş-Severin.

Am anunţat ieri, că Marţi s'a ţinut congregaţie la Lugoj, centrul comitatului Caraş-Severin. Şi de astă-dată, ca în alte rînduri, rolul de frunte 'l-a avut dl advocat *Coriolan Brediceanu*, care a tras de nou un strajnic rechisitor puternicilor zilei din acel comitat.

Despre decurgerea congregaţiei găsim în *Dreptatea* următorul raport:

Înainte de a trece la şirul obiectelor multe şi însemnate, rĕspunde vicecomitele *Lítsek* la interpelarea dlui Dr. *George Dobrin* în causa suspendării pe un timp a propunerii limbei române în gimnasiul de stat din Lugoj şi expune ca resultat al cercetărilor sale, că interpelantul a avut drept, dar' dl comite-suprem *E Jakabffy* a întrevenit şi acum propunerea limbei române e asigurată.

Dl *Coriolan Brediceanu* (Dr. Dobrin nu a fost de faţă la începutul congregaţiunii) rĕspunde, că e mulţumitor pentru intrevenirea dlui comite suprem, dar' respectarea dreptului limbei noastre trebuia observat de autorităţile şcolare, fără de această intervenţie. Se vede, că totul se reduce la nisuinţa de a elimina propunerea limbei române în gimnasiu, sub firma pseudopatriotismului şi al şovinismului, căci acum deşi se propune limba română în gimnasiu, dl director cere învoirea părinţilor dela studenţi şi condiţionează admiterea la ascultarea acestui studiu dela învoirea lor prealabilă. Apoi firesc lucru, tinerii români toţi iubindu-'şi limba, au presentat învoirea părinţilor, dar' dacă vre-unul dintre ei nu corĕspunde din alt studiu, tot aceia le-o freacă sub nas, că causa e că perd timpul cu studiul limbei române, de care s'ar putè lipsì. Acestea semne de intoleranţă trebue sĕ încete. Drepturile trebue reciproc respectate.

Vicecomitele, apoi comitele suprem rĕspund, că limba română e studiu extraordinar şi de aceea trebue învoirea părinţilor, drepturile statului maghiar trebue respectate, şi nu-'i consult a ataca pe profesorii absenţi.

La acestea replică dl *C. Bredicean*, că puţin, amar de puţin ni-s'a mai lăsat şi nici ce e în lege nu numai că nu sĕ ţine, ci toate legile se croesc, ca sĕ peară ori-ce urmă a egalei îndreptăţiri. Această egală îndreptăţire o pretindem dela statul maghiar — şi atunci ear' vor fi în gimnasiul din Lugoj 90% Români precum au fost pe timpul meu şi nu abia 10% ca şi azi. Fapte am spus — şi eu ca tată — căruia încă îmi costă vre-o câteva mii persecuţiunea fiilor mei, cari tot în urma acestor şicane au preferit celelalte gimnasii — ca tată zic, acum când nu sûnt personal interesat — cred unui tiner care cu lacrĕmi în ochi îmi comunică tendenţe de a-'l face se rĕcească către limba maicei sale — eu cred unui tinĕr şi fără probe juridice — în timpul adăpat cu miasmele infectului şovinism, de care şovinism plin de intoleranţă chiar şi un Szemere, ministru-president din 1848, un Batyányi Casimir, ministru de externe tot de atunci, s'ar întoarce cu dispreţ — căci nici în proiectele lor pentru îndestulirea Românilor nu au confiscat atâtea drepturi naturale, câte se confiscă prin sistemul actual. —

Se trece la ordinea zilei.

La raportul vice-comitelui dl *Coriolan Brediceanu* într'o vorbire plină de cunoştinţă a stărilor faptice şi sbiciuind toate nelegiuirile, espune dorinţele sale şi ale Românilor. Carul administraţiei — zice vorbitorul — merge, înhamaţi fiind tot elemente homogene pentru o direcţie proprie — dar' că cualificaţi, harnici sûnt acei aplicaţi, şi salutară e direcţia? asta-i întrebarea şi noi plini de îngrijire prevedem din resultatele de până acum un rĕu sfîrşit.

Aminteşte dl vice-comite în raportul sĕu despre moartea dlui *A. Fekete* şi propune condolenţă protocolară.

Noi ştim, că şi pe contrarul politic îl onorează respectarea simţului de pietate şi condolenţă pentru merite, de aceea ne alăturăm la durerea d-voastră — dar' ne espunem şi durerea noastră — căci şi nouĕ ni-au murit harnici bărbaţi (Mocsonyi Antonie, Rădulescu, etc.) şi de ei amintire nu s'a făcut. Noi primim propunerea dlui vice-comite, dar' vĕ rugăm a învĕţa dela noi a respecta meritul şi hărnicia.

La siguranţa publică, când un gendarm a străpuns un ţeran, e o nouă dovadă, cât de mare lipsă ar fi a avea îngerinţă la cercetările în contra gendarmilor abusivi. Tot acest Galea care a străpuns ţeranul, a dus un popă român legat pentru nimic, deşi popa a voit sĕ prindă caii la trăsură şi şeful gendarmului l-a eliberat pe popă încă înainte de a-'l arĕta la judeţ şi nici cercetare nu s'a făcut. Aşa un om ar trebui dus în alte părţi. Şi se zice că e Român — apoi ştim noi că dela aceia dintre Români, cărora li-se dă o slujbuliţă — dela ei se cere a purta cele mai păcătoase şi ruşinoase sarcini, ca sĕ-'şi probeze adicţiunea patriotică despre care totuşi şi totuşi sĕ îndoesc.

Şi cu enunciaţiunile asupra împuşcaţilor dela Mehadica s'a prea grăbit şi dl comite-suprem şi dl vice-comite, susţinênd corectitatea gendarmilor şi a organelor administrative şi eată că mie mi-a dat drept înalta tablă regească şi curie, mie, care v'am strigat atunci când am cerut punerea sub cercetare disciplinară a solgabirĕului Delleveux şi a notarului: „Cercetaţi causa, ca sĕ nu păţiţi aceea ruşine ca sĕ vină alt for şi se vĕ declare de incorectă procedura organelor d-voastre". Nu! nu aţi ascultat! Şi eată că forurile cele mai înalte judecătoreşti zic: că *organele administrative*, fără basă în mod, *ilegal au oprit şi deţinut* peste 8 ore *pe cetăţenii nevinovaţi şi prin acesta i-a revoltat în simţul lor de iubire a libertăţei personale. Cine a cerut revolta? Cine a provocat iritaţiunea oamenilor? Sentinţele vorbesc.*

Alte casuri. Am devenit vestiţi în parlament, în ţeară, în Europa prin revoltele sângeroase şi grevele dela ocnele societăţii căilor ferate. Avem drept a cere garanţii pentru linişte. Nemulţumirea şi cei nemulţumiţi se înmulţesc, şi o repeţire a unei asemenea revolte poate fi fitilul unei conflagraţiuni generale. De ce nu se supune unui studiu mai adânc relaţiunile — precum sĕ vĕd desperate — dintre muncitori şi societate? Cel sĕrac e lipsit de ori-ce sprigin, de ori-ce influinţă. Societatea a devenit atât de omnipotentă, încât încassările gloabelor se preferesc chiar şi dărei de stat. Dar' pentru noi totuşi ar trebui sĕ ne fie mai mult spre grijă, ca mama unui amărît de lucrător sĕ aibă pâne din care sĕ taie câte-o crişcă flămânzilor copii, decât grija cum taie şi cât aduce cuponul acţionarilor societăţii. Despre causele revoltelor şi a grevelor cer raport detaiat şi pentru sanarea lor cer propuneri motivate.

Sĕ mai vorbesc şi de ce nu e în raportul dlui vice-comite?

Goana naţionaliştilor a luat aşa dimensiuni în unele părţi, încât un zăpăcit de primar şi un aiurat de notar fac atestate de moralitate cu epitete monstruoase, ca dacoroman, ultraist, trădător de patrie etc. Pentru acestea nu e competentă comuna şi nici judecătoriele nu le cer şi nu au dreptul a le cere şi dacă un pretor e la locul sĕu, ar trebui sĕ cerceteze şi estirpeze astfel de abuse compromiţătoare. Mai nostim e că tribunalul achită pe acusaţi, precum s'a întâmplat în casul din Comorişte; eată apoi blamagiu scris oficios şi întărit cu pecetul satului. Autoritatea astorfel de organe publice cine o mai poate susţine cu morală şi dreptate? Nime! Dl Kessler, pretor de desfiinţare de comuniuni, provede cu clausula oficioasă scrisă şi subscrisă de el şi întărită cu sigilul oficios *„că conspectul membrilor unei comuniuni e aderat"*, el însĕ o scrie şi întăreşte asta fără nici o basă, fără nici o convingere personală, numai pe basa unei hârtii — conspect — care îi presintă partida ca făcut de antistia comunală. Dar' acesta poate fi fals dela început până în sfârşit, precum într'un cas unde a fost vorba de mai multe mii de floreni, s'a susţinut din partea partidelor şi e şi aprobat. Astfel pot fi seduse băncile, cari se iau numai după clausula autentică a pretorului ca for mai înalt şi nici nu le pică în cap a trage la îndoeală autenticitatea conspectului dela comună. Asta-'i un rĕu mare, împreunat cu daune mari şi trebue sanat. Asupra acestora atrag atenţiunea dlui vice-comite şi cu aceste observări iau raportul la cunoştinţă.

După causa gimnasiului, a depus dl *C. Bredicean* interpelaţiunea sa în causa purtărei protocoalelor despre şedinţele congregaţiunei, căci aşa cum s'au purtat până acum acele protocoale sûnt atacabile din punct de vedere atât formal cât şi meritorial. Aceasta s'a întêmplat în faţa judelui în causa dlui *Petru Călciunariu*, căruia 'i-s'a imputat, că ar fi zis în congregaţie, că pretorul Lürrwald nu voeşte sĕ împlinească aceea ce ar fi dator după lege — până nu plăteşte 20 fl., v. a., — şi în fapt din acte şi din epistoala dlui Călciunariu aflătoare la acte s'a constatat, că dl pretor Lürrwald a fost îndreptăţit a cere acei 20 fl., ca taxă legală şi dl Călciunariu s'a şi obligat a-'i solvì, prin urmare nici că a putut zice aşa ceva ce 'i-s'a imputat.

Causa e, că notarul şedinţei pentru congregaţiune nu se designează, nu se însemnează esact, ear' autenticarea protocolului se întâmplă prin verificătorii, cari nici nu au fost la întreaga şedinţă. Cere schimbarea regulamentului intern în acest înţeles.

Vice-comitele *Licsek* rĕspunde că el nu află de lipsă nici o schimbare, dar' dacă interpelantul va venì cu propuneri speciale le va aprecia.

Dl *C. Bredicean* îşi susţine dreptul de a face propunere specială.

Il. Sa Dr. D. Radu episcopul Lugoşului îşi notifică suirea pe scaunul episcopal.

Congregaţiunea ia la plăcută cunoştinţă şi îl felicită prin o adresă.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 108) se ocupă cu congresul catolic, a cărui convocare a conces'o Monarchul, şi constată că resoluţiunea preaînaltă, reînoind pentru congresul viitor basele dela 1869, confundă de fapt biserica română unită cu cea catolică din Ungaria pe care nu o aminteşte în special.

G. T. continuă apoi şi încheie:

„După 25 de ani am ajuns dar' earăşi la punctul, unde am stat în 1870—71, cu deosebirea, că în timpul acesta s'au petrecut lucruri, cari după natura lor pot fi mai mult stricăcioase, decât priincioase causei independenţei bisericei. A cumpănì şi a esamina cu toată seriositatea situaţiunea, cum se presentă ea în faţa celor petrecute şi a celor ce urmează a se desfăşura în prejudeţul drepturilor noastre bisericeşti, este datoria de frunte, ce îucumbă azi pressei noastre. Noi vom căuta à-i satisface după putinţă, avênd în vedere, că se tractează aici nu numai de-o chestiune bisericească, ci tot-odată şi de o chestiune de interes vital naţional".

*

„Dreptatea" (nr. 106) continuă cu *„rolul presei noastre"* şi veştejeşte *„rolul"* ce 'l-a jucat în vieaţa partidului nostru *vechia „Tribună"*, şi-'l joacă acum *„Tribuna Poporului"*.

Dreptatea zice:

„Care este „rolul" actual al „vechilor tribuniştĭ" respective al noului organ „înfiinţat *de*[illegible]*ei* tocmai pentru a susţinea o direcţiune vechie", adecă a „Tribunei" vechi? Cine este s'au poate fi aşa de orb s'au orbit, ca sĕ nu vadă asta clar şi la înţeles?

Este „rolul" de a *continua desbinarea* până ad infinitum!

După-ce „tribuniştii vechi" au causat desbinarea în partidul întreg, se trudesc acum a continua cu desbinarea în sînul *»comitetului omogen«*; şi după-ce organul lor cel vechiu „Tribuna" li-s'a luat din mână, 'şi-au făcut alt organ: „Tribuna Poporului", fiindcă „după părerea lor un jurnal este *un mijloc, o armă de luptă*", ear' lupta e — desbinarea!"

La alt loc continuă apoi astfel: „Rolul" tribuniştilor vechi a fost şi este şi în această privinţă cel mai condamnabil şi doodată chiar scârbos. Ei pururea au căutat sĕ deslipească poporul de bărbaţii în care avea încredere, ear' azi degradează pe acela, pe care ei 'l-au urcat mai sus ca toţi. Apoi cum se poate asta? Ori că atunci nu au fost serioşi, când 'l-au urcat, ori că acum sûnt aceiaşi, când îl degradează. Asemenea au făcut şi fac chiar şi cu o parte întreagă a comitetului. Ce fel de „rol" este acesta?

Parlamentul maghiar.

Şedinţa din 26 Maiu n.

Proiectul de lege despre compunerea curţilor cu juraţi s'a măcinat întreg în dieta maghiară şi s'a primit în textul presentat de guvern. Marţi se va pune la ordinea zilei celalalt proiect, despre activitatea şi cercul de activitate al curţilor cu juraţi, în contra căruia se va începe lupta parlamentară, despre care am vorbit ieri.

Şedinţa — de altcum foarte viforoasă — a decurs în urmĕtorul mod:

La §. 16 *Györy* propune, ca şedinţele comisiunei de selecţiune sĕ nu fie închise ci *publice*.

Nu se primeşte.

La §. 18 tot *Györy*. propune ca alegerea membrilor comisiunei de selecţiune sĕ se facă prin votare secretă, tot aşa şi *Sághy*.

Nu se primeşte.

La §. 19 se primeşte modificarea lui *Ragályi*, ca juraţii sĕ-'şi poată motiva absentarea cel puţin cu 15 şi cel mult cu 30 de zile nainte de începerea sesiunei curţii cu juraţi.

La §. 24 se şterge cuvêntul *jurat suplent*.

Barta Ödön cere ştergerea §-lui 34, pentru-că e *reacţionar*. Ministrul de justiţie insistă pe lângă primirea lui şi majoritatea îl primeşte.

Cu aceasta întregul proiect e primit.

Se suspinde şedinţa pe 5 minute, ear' după redeschidere rĕspunde ministrul *Perczel* la o interpelaţie a lui Molnár în causa îngreunării locuitorilor din Léthánfalva cu — *robotă*.

Rĕspunsul se ia la cunoştinţă.

Tot acel ministru rĕspunde în afacerea *Nopcsa*, că intendantul operei e curat ca soarele, a fost blând ca mielul faţă de — balerine, cu toate acestea 'şi-a dat demisia, pe care guvernul a primit-o.

Visontai nu e mulţumit cu rĕspunsul ministrului, care între altele a acusat presa maghiară, că a făcut din ţinţar — armăsar, deci nu-'l primeşte; majoritatea însĕ îl ia la cunoştinţă.

Olay Lajos interpelează în afacerea studenţilor din Budapesta, cari au fost pedepsiţi din partea poliţiei, pentru-că au voit sĕ iee parte la demonstraţiunile *anti-cuotiste*, arangiate din partea poporaţiunei din Budapesta.

Ministrul *Perczel* rĕspunde, că guvernul se ocupă cu regularea dreptului de întrunire, şi va grijì ca *minorii* (adecă studenţii. Red. „Trib.") *numai cu învoirea părinţilor şi a epitropilor sĕ poată lua partea la întruniri publice.* Declară, că studenţilor nu li-s'a făcut nedreptate, pentru-că ministrul va avè se judece în causa lor ca for suprem, şi afacerea nu a ajuns încă la minister. Ştie însĕ, că studenţii s'au purtat necuviincios.

Holló Lajos interpelează, că de ce a oprit căpitanul suprem de poliţie ţinerea întrunirii publice anti-cuotiste a studenţilor?

Ministrul *Perczel* rĕspunde că pentru aceea, fiindcă rectorul universităţii nu 'şi-a dat învoirea prealabilă.

Holló replică, *Perczel* se explică, ear' majoritatea ia la cunoştinţă rĕspunsurile.

La eşirea deputaţilor din dietă, tinerimea universitară a înscenat o mică demonstraţiune, aclamând călduros pe *Olay* şi pe *Holló*, apĕrătorii din parlament ai tinerimii, şi strigând puternice *„abzuguri"* mamelucilor.

Ear' când a eşit *Bánffy* şi *Perczel* din dietă, indignarea tinerimii şi a celuilalt public de pe stradă a ajuns la culme. Sburau prin aer puternice strigări de „abzug" Bach! Haynau! Ministri muscăleşti! şi alte epitete frumoase pe cari cei doi ministri au trebuit sĕ le înghită, şi urcându-se iute în trăsură au căutat sĕ scape de înjurăturile acestea ale mulţimei indignate.

A sosit la faţa locului un detaşament de poliţişti, dar' tinerimea universitară, terminându-'şi *misiunea*, — începuse a se resfira, şi astfel poliţia nu a avut pe cine sĕ împedece în exercitarea acestui frumos drept cetăţenesc de a striga miniştrilor câte un indignat *„abzug"*.

Boala principelui Ferdinand.

Ştiri foarte îngrijitoare sosesc din Bucureşti despre starea sănătăţii A. S. R. principelui Ferdinand, moştenitorul de tron al României. Boala s'a agravat întru atâta, încât A. S. Regală s'a spovedit înaintea părintelui *Testa*, parochul catedralei catolice din Bucureşti, care a fost chemat la patul bolnavului principe.

M. M. L. L. Regele şi Regina petrec aproape ziua întreagă în palatul dela Cotroceni unde zace principele, sûnt foarte abătuţi, ear' A. S. R. Principesa Maria a îngenunchiat în faţa altarului, în capela dela Cotroceni, şi s'a rugat dela orele 8 şi jum. până la 10 pentru sănătatea soţului ei iubit.

Telegrame numeroase sosesc dela toate curţile europene, în cari sĕ cer ştiri despre starea sănătăţii principelui. Prima a sosit dela Ţarul *Nicolae*, apoi dela împĕratul *Wilhelm*, din Roma, Londra, Bruxelles, München, Belgrad, Paris etc.

Societatea bucureşteană e în mare agitaţie. Curtea castelului dela Cotroceni e plină de trăsuri. Toţi fruntaşii ţĕrii s'au înscris în registrele deschise, asemenea şi toţi miniştrii plenipotenţiari străini.

S'au chemat la patul bolnavului principe prin fir telegrafic AA. LL. RR. Principele Leopold şi Principesa Antonia Maria, Auguştii Părinţi ai A. S. Regale Principe'ui Ferdinand. Principesa Antonia Maria este indispusă în urma veştilor din urmă pe cari le-a primit, şi e probabil că nu va putè venì în ţară. Sĕ crede, că vor venì în ţară şi Principii Carol şi Wilhelm, Fraţii A. S. Regale.

Ultimele buletine medicale, date Miercuri, sûnt următoarele:

Dela orele 12 înainte A. S. R. Principele Ferdinand a căzut într'o stare de letargie, care a durat aproape o oră, când temperatura s'a ridicat din nou la 39. 4 grade. La orele 2 p. m., uşoara ameliorare de astă dimineaţă se menţine. Temperatura ceva mai ridicată. Pulsul şi respiraţiunea bune. Dr. Cantacuzino Dr. Buicliu. Curând după publicarea buletinului o nouĕ complicaţie s'a ivit în mersul boalei: S'a constatat, că microbul care acum trei zile a provocat o hemophtisie, în loc sĕ dispară, ameninţă a perfora plămânul stâng. Totuşi la orele 3 p. m. doctorii mai păstrau oare-care speranţă.

Ştirile cele mai nouĕ ce ni-le aduc foile din România sûnt următoarele:

M. Sa Regele aşteaptă până la orele cele mai înaintate din noapte rapoartele medicale asupra mersului boalei. Asemenea şi M. Sa Regina se află într'o continuă stare de nelinişte. A. Sa principesa Maria stă în permanenţă la căpătâiul bolnavului.

De vr'o douĕ zile A. Sa abia a dormit câteva ore. Cu toate îndemnurile medicilor, A. Sa refuză a părăsì patul augustului sĕu soţ.

Suveranul s'a dus Miercuri la palatul dela Cotroceni spre a vedè pe A. S. Regală, şi a trebuit sĕ fie spriginit de braţ pe scări, atât de afectat era de boala Augustului Sĕu Nepot.

S'au oficiat în douĕ zile în toate bisericile din ţară, în capele şi sinagoge, servicii religioase pentru însănătoşirea A. S. R. Principele Ferdinand.

Din cercurile tinerimii universitare.

Declaraţiune.

Faţă de declaraţiunea dlui E. Măglaş, publicată în numĕrul de 3/15 Maiu (chiar în numĕrul de 3/15 Maiu! Red. „Trib.") al *Tribunei Poporului* sub titlul: „Din cercurile tinerimii universitare", pentru lămurirea publicului şi în interesul reputaţiunii tinerimei subscrişii ne simţim necesitaţi a face următoarele constatări:

1. Afacerea scandaloasă, pe care domnul Măglaş nu s'a sfiit s'o presente publicului român, nu se poate considera şi de fapt nici nu e o afacere a tinerimii, de oare-ce dînsul lipsindu-'i cualificaţiunea recerută până acum încă n'a fost *tinĕr universitar*.

2. De altcum protestăm în contra nisuinţei, ca afaceri personale ale unor indivizi sĕ se pertracteze şi sĕ se considere de afaceri a întregei tinerimi.

3. În consecinţă nu putem în destul condamna faptul tendenţios al „Tribunei Poporului", prin care aducênd numele tinerimii în legătură cu astfel de scandale, compromite onoarea şi contribue la micşorarea bunei reputaţiuni, de care s'a bucurat în trecut.

Budapesta, 25 Maiu 1897.

Aurel G. Vlad, rig. în drept, Liviu Cigărean, rig. în drept, Rubin Patiţa, stud. jur., Cornel Curtuţ, stud. în drept, Stefan Rozvan, rig. în drept, Victor Poruţiu, rig. în drept, T. Vuia, stud. în drept, Nicolae Puican, Eugen Mezei, stud. med., Simeon David, stud. med., Victor Peşteanu, student medic., Lucian Balinth student jurist, Nicolae Petrovici, stud. jurist, Aurel Nyilvan, stud. jur., Nicolae Stanciu, st. technic, Constantin Missits, stud. jur., Radu Cupariu, teolog, cand. de prof., Ioan Niga, stud. tech., S. L. Nestor, rig. în drept.

*

Pentru înţelegerea deplină a acestei declaraţiuni trebue sĕ spunem, că E. Măglaş se lăuda în „Tribuna Poporului", că ar fi pălmuit pe un tinĕr universitar. De altfel, precum ni-se scrie, numitul a repăşit şi din societatea „Petru Maior", prevenind astfel o moţiune, ce s'a făcut pentru exchiderea lui din societate.

CRONICĂ

Sibiiu, 28 Maiu n. 1897.

Suverana noastră în Kissingen. M. S. Suverana noastră se află de present în localitatea de cură *Kissingen*, care-'i prieşte foarte mult. Înalta Suverană face zilnic preumblări pedestre mai lungi. Într'una din zilele trecute a fost şi în cafeneaua „Belvedere". Cu acest prilej s'a petrecut un episod interesant. Înaintea cafenelei şedeau câţi-va lucrători, cari îşi luau tocmai sĕrăcăcioasa cină. Înalta Suverană s'a oprit în faţa lor şi s'a dat în vorbă cu ei, interesându-se asupra felului lor de traiu. Apoi le-a comandat bere şi însaşi a beut un păhar de bere în cafenea. După planul de până acum, Suverana noastră va rĕmânè în Kissingen până în 9 Iunie n.

*

Jubileul reginei Angliei. Pregătirile pentru jubileu de diamant al reginei engleze Victoria decurg cu zel febril. Monarchul nostru va fi representat la jubileu de principele moştenitor *Francisc Ferdinand*. Cum se anunţă din Constantinopol, *Sultanul nu va trimite delegaţie specială la jubileu.* Papa va felicita pe regină într'o scrisoare mai lungă, ear' la jubileu va fi representat printr'un delegat special.

*

Ministrul Perczel şi presa din Budapesta. Ziarele din Budapesta anunţă, că societatea ziariştilor de acolo va convoca o adunare extraordinară, în chestia acuselor ce-a adus în parlament ministrul Perczel presei din Budapesta.

*

Smolensky e Român. Singurul ostaş din armata grecească, distins întru cât-va pe câmpul de rĕsboiu, e colonelul Smolenski. Şi acum iese la iveală, că viteazul acesta nici nu e Grec, ci Român. Iată ce se găseşte într'o biografie a distinsului oficer, publicată zilele acestea în Atena: „După informaţii mai sigure neamul lui Smolenski îşi are origine în satul *Smola* al Macedoniei de nord, nume care pe româneşte înseamnă: smoală (catrami gr.).... Cu alte cuvinte satul din care se trage Smolenski este românesc, de vreme ce are şi nume românesc, şi astfel Smolensky e Român macedonean.

*

Vizitiu cavaler al legiunei de onoare. Printre persoanele, cari s'au distins cu ocasia oribilului dezastru dela *Bazarul de caritate* din Pariş, este şi un vizitiu *George*. Ca răsplată, ministrul de interne Barthou 'i-a remis *crucea legiunii de onoare*, spunênd că „e fericit, că poate atârna crucea celor bravi şi oneşti de pieptul unui adevĕrat fin al poporului".

*

Jude deportat la Siberia. Tribunalul din *Kiew* a mĕsurat o pedeapsă excepţional de aspră judelui *Slovczky* din cercul *Sennin*, pentru-că a osândit pe un cetăţean la pedeapsă corporală. Judele cercual a fost osândit la perderea tuturor drepturilor cetăţeneşti şi politice şi la *deportare în Siberia.*

*

Socialiştii din Bacĭca se pregătesc pentru 7 Iunie de o mare adunare la *Zenta.* Adunarea va hotărî condiţiile, ce au sĕ le pună la seceriş lucrătorii socialişti. La adunare s'au anunţat a lua parte *peste 1500 de oameni.* Socialiştii ameninţă, că în ziua adunării vor tăia firele telegrafice. Autorităţile au luat mĕsuri, ca pe ziua numită sĕ meargă din Szabadka o companie de honvezi husari la Zenta, întru spriginirea gendarmeriei.

*

Atentat contra Ţarului. Din *Petersburg* se anunţă, că *asupra Ţarului se plănuia zilele acestea un atentat.* În parcul dela Zarskoje-Selo se preumbla deja de câteva zile un individ suspect, care rĕspundea întrebătorilor, că ar *dori sĕ vadă pe Ţar*, cel puţin odată în vieaţa sa. Într'o zi individul devenì foarte agitat, când zărì un oficer; credea că-'i *Ţarul.* În sfîrşit poliţiştii 'l-au arestat. La el s'au aflat un revolver încărcat şi un pumnal. La interogator a spus, că a voit sĕ omoare pe Ţarul, pentru a devenì celebru. Se crede, că atentatorul e nebun.

*

Omor şi sinucidere. Din *Moftinul-mic*, comitatului Sătmarului, ni-se scrie, că la zidirea unui pod peste *Crasna* s'a găsit în baraca lucrătorilor cadavrul unui morar, numit Pakucsay Rezsö. Cadavrul fusese ascuns sub nişte saci de ciment. După toate aparenţele nenorocitul a fost omorît. A doua zi după descoperirea acestui omor misterios, un alt morar a încercat a se îneca în apa Crasnei, dar' neisbutind, s'a aruncat sub roatele trenului accelerat ce venia dinspre Sighetul-Marmaţiei. Desperatul a fost omorît la moment.

*

Ziarist osândit. Juriul de presă din *Timişoara* a osândit alaltăieri la 4 *luni temniţă şi 500 fl. amendă* pe ziaristul *Pintér*, redactorul dela „Szentesi Lapok", foaia deputatului Sima Ferencz. Causa procesului a fost, că Pintér a atacat tribunalul şi tabla reg. din Seghedin, cari 'l-au pus sub acusă de fraudă. Acusatorul n'a fost present la pertractare, astfel 'l-au contumaciat.

*

Potop la Pojon. În urma ploilor fără sfîrşit, Dunărea s'a umflat atât de mult la *Pojon*, încât începe a inunda împregiurimile, făcênd daune mari. Afluentul de pe acolo al Dunării, *Morava*, încă 'şi-a eşit din albie şi a nimicit aproape cu desĕvîrşire sĕmĕnăturile de primăvară.

*

Violarea secretului militar. La tribunalul din *Lipsca* s'a pertractat alaltăieri procesul intentat şefului de mine *Fahrin* şi servitorului *Albrecht*, acusaţi, că au tradat guvernului rusesc planul fortificaţiilor secrete dela *Thorn. Fahrin* a fost osândit la 4 *ani temniţă şi 10 ani perdere de onoare*, ear' Albrecht la 6 *luni temniţă.*

*

Au aprins biserica. Un sacrilegiu revoltător s'a comis zilele acestea în localitatea *Trumau* din Austria-de-jos. Indivizi necunoscuţi au pătruns noaptea în biserică şi 'i-au dat foc. Paguba e mare, de oare-ce altarul construit admirabil în stil gotic a ars total.

*

S'au furat dela *Iulius Erős*, optic şi orologier în Strada-Cisnădiei, o păreche de ţvicheri mari, expuşi la firmă. Cel-ce ar afla pe nostimul uriaş, care are lipsă de nişte ţvicheri atât de colosali, e rugat a-'l denunţa celui păgubit, care promite pentru aceasta o bună remuneraţie.

*

Greva vînzĕtorilor de ziare. Cetim în *Epoca*: Vînzĕtorii de ziare din Bucureşti, nemulţumiţi cu rabatul de 30 la sută ce 'li-se acordă, s'au pus in grevă, refuzând de a lua spre vênzare *Adevĕrul*, *Epoca*, *Dreptatea* şi *Drapelul.* Cetitorii acestor ziare le vor găsì la librării, debite de tutun şi la un numĕr de vênzători speciali din Bucureşti.

*

Conferenţă bibliografică internaţională. La *Bruxella* se va ţinè între 2 şi 4 August n. a doua conferenţă bibliografică internaţională, sub patronagiul regelui Belgiei. De data aceasta conferenţa va avè un program foarte bogat. Îndeosebi se va ocupa cu întemeierea unui repertoriu bibliografic universal.

*

Ştiri mĕrunte. În *Bochum* (Prusia) indivizi necunoscuţi au rupt o cunună depusă de împĕratul Wilhelm II. pe sicriul consilierului secret Baare. — *Împĕrăteasa Eugenia*, vĕduva lui Napoleon III., va pleca în curênd la Caucas. — Poliţia din *Viena* a terminat cercetarea contra hoţului de tablouri *Lenkei*; pertractarea finală va fi în Iulie. — La *Varşovia* s'a ciocnit în gară un tren personal cu un tramvay; 2 călĕtori ai tramvayului morţi, 14 greu răniţi. — Oraşul *Levangez* (Norvegia) a ars aproape întreg; peste 1000 de oameni rĕmaşi fără adăpost. — În *Brünn* guţătorul Anton *Ruzsicska* 'şi-a omorît soţia, ziua, în stradă, pentru-că nu mai voia sĕ trăească cu el; a fost arestat.

Postaredacţiunii.

În *Merişor*. Am primit scrisoarea, vom face de vom putea.

Meditator. Primit cu mulţumită. Nefiind legat de actualitate, îl vom publica ceva mai târziu.

VIEAŢA SOCIALĂ.

Petrecerea tinerimii din Cluj.

Tinerimea română din Cluj învită la petrecerea de vară ce o va arangia Joi, în 3 Iunie 1897, În sala Hotelului „Central" Începutul la 8 ore seara. Preţul de întrare 1 fl. de persoană. Venitul curat este destinat pentru fondul casinei române din Cluj. Suprasolvirile se primesc cu mulţumită, şi se vor cuita în public. — Toalete simple. — Comitetul arangiator: President: Dr. Cassiu Maniu; V. president: Drd. Sigismund Pap; Secretar: Valer Moldovan; Cassar: Nicolae Bobesiu; Controlor: Liviu Pandrea. Membri: Augustin Bodea, Alexa Bogdan, Aurel Capesian, Drd. Iulian Chitan, Ludovic Ciato, Ioan Cimponeriu, Vasilie Crisian, Emil Dan, Aurel Daniello, George Dublesiu, Victor Fodor, Laurian Gerasim, Augustin Giurgiu, Drd. Valer Laslo, Drd. Aurel Maniu, Dr. Iuliu Maniu, Ionel Mesarosiu, Dr. George Moldovan, Ioan Moga, Alexandru Muntean, Valer Muste, Alexandru Pap, Drd. Victor Pap, Emil Pop, Iustin Pop, Valer Pop, Vasilie Pascu, Romul Radu, Stefan Rosian, Aurel Siuta, Viliam Şiorban, Nicolae Stanilla, Alexandru Stetiu, Sabin Stetiu, George Stoian, Constantin Titveni, Valer Tabacariu, Tiberiu Tisu, Toma Vasinca, Samuil Vladone.

ECONOMIE.

Meseriaşii nostri. „Gazeta Transilvaniei" din Braşov scrie: Aflăm, că preşedintele Asociaţiunei pentru spriginirea învĕţăceilor şi sodalilor români din Braşov, dl *N. P. Petrescu* a avut gândul fericit de-a întrunì zilele acestea pe meseriaşii şi industriaşii români din Braşov la două conferenţe, cu scop ca sĕ se sfătuească asupra intereselor lor, şi sĕ se facă toţi paşii de lipsă pentru înaintarea intereselor acestor meseriasi şi industriaşi, cari până acum nici nu se cunoşteau unii pe alţii. În conferenţa de-a doua s'a ales un alt comitet, compus din soiurile de meseriaşi care sĕ facă cele de lipsă.

Publicăm această ştire cu bucurie, vĕzênd, că şi meseriaşii nostri dau semne de vieaţă şi au dorul de înaintare.

Mai nou.

Contra cuotei.

Eri s'a ţinut o mare adunare de popor în Budapesta, care a protestat energic contra urcării cuotei. Au fost de faţă cam opt mii de oameni, între cari mulţi deputaţi opoziţionali. Adunarea a fost deschisă prin presidentul comitetului pregătitor, deputatul *Holló*, care a provocat cetăţenii independenţi ai capitalei sĕ se pronunţe singuri în chestiunea cuotei. A vorbit apoi *Vázsonyi*, contele *Zichy Jenő*, *Ugron* şi alţii. S'a întêmplat şi un mic conflict cu representantul poliţiei, dar' s'a aplanat.

Din Grecia.

Guvernul grecesc a dat representanţilor puterilor mari europene un memorand în chestia condiţiunilor de pace asupra cărora decurg pertractările. Tot odată a declarat, că pentru a putè solvì cupoanele datoriei de stat, cari scad la 15 Iunie şi 1 Iulie, a depus 110,000 fonţi sterlingi.

Tribuna Literară.

Pictorii români la Salonul din Paris.

— Scrisoare particulară. —

Paris, 15 Maiu n.

(Urmare şi fine)

Din două colori cenuşii ce aproape se contopesc, cu o dulce nuanţă între ele, pastelistul *N. Gropeanu* reuşeşte sĕ ne dea un portret de femee destul de gingaş. Acì, unde se cere o graţie fină, arta de a îndulci fiecare linie şi umbră, arată pe artistul încercat, priceput. — Capul puţin înclinat, pĕrul împărţit în mijlocul capului căzênd puţin pe tîmple, sînul jumĕtate gol îl acoperă un gaz uşor; lasă desvĕlit întregul contur al gâtului; — delicat cu două degete îi ţine prins coţurile. Expresia figurii blândă, melancolică. Cât farmec în privirea ochiului lăsat cuprins de o visare inocentă, întristată! Expresia şi asĕmânarea, calităţi prime şi indipesnsabile ale unui bun portret, rees meritoriu din portretul de femee al d-lui Gropeanu. Portretul sĕ ni-'l dea cu o expresie ce are sĕ însemne o stare de suflet, dacă se poate în acea stare ce revine mai des, ce e mai familiară firei unei persoane, aşa 'i va da nota adevĕrată, personală. Dacă caracterul e prins, e peste putinţă ca asemânarea se nu existe în mare parte, bine înţeles. Şi apoi de ce tocmai o perfectă asemânare migălită până în cele mai din urmă detailuri? Nu credcă vre-o dată exactitatea minuţioasă are sĕ predomine asupra adevĕrului, în cadru pictural. Dacă lipsea o curbă desarmonică ce o face umărul, eşind din liniile naturale, portretul era desĕvîrşit.

Departe de graţia catifelată a saloanelor, fugind de vieaţa morbidă, strîmtă şi complexă a inspiraţilor bolnavi şi anemici, lăsând studiile mohorîte de atelier, un talent positiv, robust, cuprins de dorinţa de a vedè lucrurile cu proprii lui ochi, de a le vedè faţă-'n faţă, pătruns de instinctul de vieaţă, de vlaga ce o dă pămêntul umed, orizontul deschis, liniile simple şi largi ale naturii, dl *M. Gargurom-in-Verona* într'un mare tablou rustic ne dă un interesant studiu după natură.

Pe zi, în inima codrului Herţa, la un luminiş o ceată de ţĕrani stau grupaţi în preajma focului. În mijloc şi cam în fund un unchiaş cu capul gol, cămaşa desfăcută la sîn, ars de soare şi bătut de nevoi, povesteşte stând jos pe un trunchiu de copac. Cu mâna ridicată puţin în sus face unul din rarele-'i gesturi sĕ întărească spusul lui rar, mĕsurat, înţelept. Privirea moşneagului e îndreptată către un ţĕran voinic, în primul plan, întors cu spatele spre noi, ce stă în picioare cu'n suman lung cenuşiu, răzimat înainte puţin pe o puşcă. La picioare-'i un câne de stână. La dreapta câţi-va ţĕrani în port de duminecă stau pe laviţe. În stânga un altul pe un colţ de scaun. Toţi ascultă povestirea bătrânului cu luare aminte.

După feţele lor întristate bătrânul pare că povesteşte o nevoe mai mult. O fetiţă găteşte fierturile, îşi vede de treabă.

Printre rariştea de copaci se zăresc doi cai păscênd, de o bună notă câmpenească, şi apoi în perspectiva bine dată se afundă împânzindu-se neţĕrmurita linişte adormită a străvechiului codru.

Ce sincere sûnt procedeurile simple, când sûnt tratate conştiincios de-o mână sigură ce lucrează cu ispravă! Nimic din pretenţia exagerată, din posele de efect căutat, banale.

Bĕtrânul pădurar de care sĕ leagă tot interesul tabloului e de o excelentă expresie, adevĕratul tip al ţeranului neaoş.

Din atitudinele libere, naturale, din nesilita grupare reese unitatea, emoţiunea adevĕrului.

Întreg tabloul respiră aer, vieaţă, sănĕtate, dând admirabil de bine nota locală.

Tonul în general cenuşiu datorit culorii sumanelor, dă o notă închisă destul de reuşită.

Alegerea unui asemenea subiect însemnă că autorul iubeşte, pricepe ţeranul nostru, probând calităţi distinse de suflet pentru-cari îi aducem felicitările noastre.

Acum aş rĕspunde artiştilor ce n'au fost primiţi.

De ce nu priviţi, artişti, natura în toate manifestările ei, de pare-că marea creatoare nemulţumită de proprile ei opere continuă opera de creaţiune şi destrucţiune prin vecinice schimbări, prin presentările-i multiple? Lăsaţi procedurile exterioare, superficiale, nesigure şi provisorii, căutând o întêmplare fericită sĕ dea valoare operei voastre.

Vieaţa reală şi durabilă sĕ nu vĕ mai poată impresiona? Geniul naturii cu prodigioasa-i fecunditate se vĕ pară o fantomă efemeră? Diferitele-i spectacole mereu în transformare şi mereu altele nu pot rĕspunde tuturor temperamentelor artistice? Sĕ fie atât de vidă vieaţa reală cu toate manifestările-i bogate, atât de variate? Artişti, lăsaţi scheletele, mutilatele întrupări ce vĕ întunecă vederea şi vĕ slăbeşte concepţia; în loc de a vĕ topì talentul în agitaţiuni surde, în căutări de întrupări disparate, confuze, însetaţi-vĕ de o vieaţă nouă, reveniţi copii rătăciţi la sînul naturei *„alma"* şi la dogorirea sevei de vieaţă se va alimenta sîrguitor şi spornic isvorul gândurilor voastre!

Sfîrşesc cu credinţa, că deşi privilegiaţi ai naturei, nu e uşor de purtat hlamida regală, ce o îmbracă aceşti misionari nobili, chemaţii preoţi ai artei, aleşii fii ai României!

V. Cioflec.

Informaţiuni.

„Aeneida" lui Coşbuc în ediţie poporală. Aflăm, că în curênd se va pune sub tipar o ediţie populară şi cu note explicative a „Aeneidei" lui Virgiliu, tradusă în hexametri românesti de G. Coşbuc — lucrare premiată de Academia Română. Această ediţie eftină va umplea întradevĕr un gol foarte simţit, de oare-ce ediţia de lux à 5 lei, pe lângă că era scumpă, dar' sĕ şi epuizase. Totodată împărtăşim cu bucurie, că mult iubitul poet Coşbuc lucrează cu sârguinţă la traducerea *Iliadei şi Odiseei* lui Homer. Iată dar', că în scurt timp literatura română va poseda cele două tezaure de artă, pe cari ni le-a lăsat lumea veche, greacă şi romană, şi a căror lipsă era o adevĕrată lacună pentru literatura noastră.

*

A apărut: *Băile alcalino-muriatice dela Sângeorgiul român*, lângă Năsĕud, districtul Bistriţa-Năsĕud în Transilvania. *Tirgu-Jiu.* Tipo litografia şi librăria N. D. Miloşescu 1897. Cartea, de un exterior elegant şi cu ilustraţiuni se întinde pe 26 pag. şi costă 10 cr. exemplarul.

Bibliografie.

La librăria „Tipografia", societate pe acţiuni în Sibiiu, se află următoarele cărţi:

„Memorial", Archiep. şi Metropolitul Andrei baron de Şaguna, de Nicolae Popea	fl. 1.30
„Doina", conf. ţinută la ateneul din Bĕrlad, de Mândrescu	„ —.28
„Critice" 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. şi II. à 2 fl. — cr.	„ 4.—
„Poveştile Bănatului", de Cătana	„ —.30
„Literatura popor. română", de Gaster	„ 2.50
„Introducere în Cărţile Testamentului vechiu şi nou", de Dr. Iuliu Olariu	„ 2.50
„Cerşitorul", dramă în 2 acte de Livescu	„ —.50
tudii Critice", de Ghera. Vol. I. şi II. à 2 fl. 20 cr.	„ 4.—
„Higiena română", de Dr. Leo Murĕşianu	„ 1.—
„Izvoade", de Demetrescu . .	„ 4.—
„Trandafiri şi viorele", de Pop-Reteganul	„ —.60
„Din Moldova", schiţe de Kotzebue	„ 1.—
„Floarea din Firenze", de Livescu	„ —.50
„Istoria Românilor sub Mihaiu-Vodă-Viteazul", de Nicolau Bălcescu	„ 2.—
„Trăvniţe", 10 piese Slovăceşti Vol. I. şi II. à 1 fl. 50 cr. . .	„ 3.—
„Scrierile părinţilor apostoleşti", de Dr. Iuliu Olariu . .	„ —.70
„Merinde dela şcoală", de Popa	„ —.60
„Despre influenţa împregiurărilor", de Panaite Zosin .	„ —.50
„Memorii din timpul rĕsboiului", de Georgescu	„ —.88
„Pui de leî", poesii eroice, de Neniţescu	„ 1.—
ediţie de gală	„ 2.—
„Poesii", de Macedonski . . .	„ 2.—
„Copii de pe natură", de Negruzzi	„ 1.50

*

La comandele din afară sĕ se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediţie recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranţa expediţiei recomandăm modalitatea din urmă.

Avis. A apărut şi se află în depositul general la librăria Carol Müller, Bucureşti, Calea Victoriei, 53:

1. *Harta Europei* de G. T. Buzoianu în dublu exemplar, representate fiecare pe format de aproape 2 metri pătraţi şi tipărită în renumitul atelier Freytag & Berndt din Viena; preţul fie-cărei harte în foi volante 15 lei, sau întinse pe pânză cu beţe, 20 lei.

2. Cele din urmă numere apărute în „Biblioteca pentru toţi" nu lasă întru nimic pe jos pe cele trecute. În ele se află publicate două opere poetice a doi scriitori foarte cunoscuţi: *Iubire* de A. Vlăhuţă (nr. 116 şi 117) şi *Poesii* de Th. M. Stoenescu (nr. 111). În genul umoristic, aşa de sărac la noi, aflăm *Alte schiţe umoristice* (nr. 115) de vestitul şi cunoscutul Teleor şi *Fleacuri* de V. Popp, (nr. 118) care deşi nu e atât de cunoscut, totuşi e un autor de talent. Prosa poetică e representată prin admirabila *Robia Peleşului* de Carmen Sylva (nr. 119). Ştiinţa poporală prin *Introducţie în studiul ştiinţelor* de Morand, ear' serioasa filosofie prin celebra *Linişte sufletească* de Seneca.

Din acesti numeri se vede, că „Biblioteca pentru toţi" îşi ţine la un nivel înalt frumosul nume ce a dobândit.

În timpul verei „Biblioteca" va apărè mai rar şi fără a ţinè poate seamă de ordinea numerilor anunţaţi.

Până la sfîrşitul lunei Aprilie va apărè în „Biblioteca pentru toţi" *Codul civil român* adnotat de dl C. Hamangiu, distinsul procuror; acest cod este cel mai nou, cel mai ieftin şi cel mai practic, preţul va fi 3 lei broşat şi 4 lei legat în pânză roşie flexibilă. De acelaşi autor a apărut în editura librăriei Carol Müller *Scriitori şi Artişti*, studiu asupra drepturilor lor; un volum de 212 pagini format octav preţul 4 lei.

O carte de Axentie Severu. A apărut *„Rĕspuns la „Cartea neagră"* (A fekete könyv), scrisa de br. Stefan Kemény jun. 1849 şi publicată de Hentaler József în numerii 121—131 din Maiu 1895 a lui „Megyarország" din Budapesta. De *Axentie Severu*, Braşov, 1897. Tipografia A. Mureşianu. Cartea se extinde pe 364 pag. octav mic. Se află de vênzare şi la „Tipografia", societate pe acţiuni în Sibiiu.

Călindarul zilei.

28 Maiu n. 1897.

Iulian: S. A. Andronic.

Gregorian: Maximus

Soarele: rĕsare 4.15, apune 7.41 m

Teatru orăşenesc în Sibiiu.

Sâmbătă, 29 Maiu n.

„Der Evangelimann".

Dramă musicală în 2 acte, poesie şi musică de Wilhelm Kienzl.

Începutul la 1/2 8 ore.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 25 Maiu n. 1897.

Sĕmânţe	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	Preţul per 100 chilo până
Grâu						
Bănăţenesc vechiu	75	—.—	—.—	76	7.75	7.90
Grâu dela Tisa „	75	—.—	—.—	76	8.—	8.10
Grâu „ Pesta „	75	—.—	—.—	76	7.95	8.05
Grâu de Alba-Reg. „	75	—.—	—.—	76	7.95	8.05
„ „ Bacĭca „	75	—.—	—.—	76	8.05	8.15
Grâu ung. de Nord „	75	—.—	—.—	76	—.—	—.—

Sĕmânţe, vechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr dela	Preţul per 100 chilogr până
Sĕcară		70—72	6.45	6.50
Orz	de nutreţ	60—62	4.40	4.65
„	de vinars	62—64	5.—	5.80
„	de bere	64—68	6.50	8.—
Ovĕs	—	39—41	5.75	6.20
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	—	3.50	3.60
„	de alte soiu	—	3.40	3.45
Meiu		—	—.—	—.—
Hrişcă		—	4.10	4.50

			Sosit în 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.	
Marfă pe termin.	Grâu	Sept.-Oct.	7.46		7.47
	„	Mart.-Apr.	—.—		—.—
	Cucuruz	Maiu-Iun.	3.61		3.62
	„ Ovĕs	Iulie-Aug.	—.—		—.—
	„	Mart.-Apr.	—.—		—.—
	„	Oct.	5.30		5.32

Producte diverse	Soiul	Cursul dela	Cursul până
Sĕm. de trif.	Lucernă ungurească	—.—	—.—
„	roşie	—.—	—.—
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	53.50	54.—
„	dela ţoară	—	—
Slănină	sventată	—.—	—.—
„	afumată	53.—	54.—
Sĕu		—	
Prune		—.—	—.—
Lictar	sĕsen, nou	23.—	24.—
„	bănăţenesc	—.—	—.—
Miere	brută	—	—
„	galbină străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Spirt	Bani	Marfă
Brut, pentru rafinărie	14.75	15.—
Rafinat, pentru comercianţi mari	52.50	53.—
Brut, „ „ „	50.50	51.—

Cursul pieţii din Sibiiu.

Din 28 Maiu n. 1897.

Hârtie-monetă română .	Cump.	9.45	vênd.	9.50
Lire turceşti	„	10.60	„	10.70
Imperiali	„	9.52	„	9.57
Ruble ruseşti 100 à . .	„	126.25	„	127.—
Galbeni	„	5.60	„	5.63
Napoleon-d'ori	„	9.48	„	9.53
„ (ruseşti) .	„	9.45	„	9.50

Bursa de Budapesta.

Din 25 Maiu n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	122.60
„ ung. val. cor. 4%	100.10
Împrumutul căilor ferate ung.	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	102.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	121.50
Bonuri rurale ung.	97.—
„ „ croate-slavone	101.50
Obligaţiunile desp. regaliilor	101.50
Împrumut cu premiu ung.	152.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin .	142.75
Renta de hârtie austriacă	102.—
„ de argint austriacă	101.50
„ de aur austriacă	123.—
Losurile austriace din 1860	159.25
Acţiunile băncii austro-ungare	961.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ „ „ austr.	—.—
Scrisuri funciare ale institutului de credit şi economii „Albina"	101.75
Argintul	5.69
Galbeni împĕraţeşti	5.67
Napoleon-d'ori	9.54
Mărci 100 imp. germane	58.87
London 10 Livres sterlingi	120.—

Bursa de Viena.

Din 24 Maiu a. 1897

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	122.60
Renta ung. v. c. 4%	100.10
Împrumutul căilor ferate ung.	153.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	102.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	121.50
Bonuri rurale ung.	97.30
„ „ croate-slavone	197.50
Imprumut cu premiu ung.	152.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin .	142.—
Renta de hârtie austriacă	102.—
„ „ argint austriacă	101.50
„ „ aur austriacă	123.75
Losuri austriace din 1860	159.—
Acţiunile băncii austro-ungare	958.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ de credit austr.	—.—
Argintul	5.69
Galbeni împĕraţeşti	6.67
Napoleon-d'ori	9.53
Mărci 100 imp. germane	58.87
London 10 Livres sterlingi	119.85

Bursa de Bucureşti.

Din 19 Maiu v. — 4 ore p. m.	Cassa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. (Rural conv.) 6%	100
Imprumutul municipal 5%	97
Scrisuri func. rurale 5%	—
„ „ „ 7%	—
Idem urbane 7%	—
„ „ 6%	102
„ „ 5%	87
Banca-Naţ. (100 lei vĕrs. într.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	420
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	467
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	106
Oblig. Cassei Pensiunilor	280
Agio	—
Schimb.	
Londra 3 luni	—
„ cek	—
Berlin 3 luni	—
„ cek	—
Paris 3 luni	—
„ cek	—
Viena	—
„	—
Agio	—

Editor şi redactor responsabil: Teodor V. Păcăţian.
Proprietar: Pentru „Tipografia", societate pe acţiuni: V. H. Dressnandt.

La *„Tipografia“*, soc. pe acțiuni în *Sibiiu* se află de vênzare

„POESII“

DE

IOAN N. ROMAN.

Prețul 50 cruceri.

La **„Tipografia“**, societate pe acțiuni în Sibiiu se află de vênzare **opul premiat** și publicat de **„Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“**

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanul.

Acest op, care se extinde pe 216 pagine, cuprinzênd cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, **costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.**

Raport expres!

Spre a extinde **casa mea de mărfuri englezească**, acum de curênd înființată, pe

piața din Sibiiu, strada Cisnădiei nr. 27,

în ori-ce direcțiune, m'am hotărît a vinde de azi încoace **cu prețurile cele mai scăzute** și chiar **pe rate cele mai după plac** toate articolele mele **în cea mai mare alegere**, anume: **jacheturi pentru dame, mantile, pelerine, cepps-uri, mantale de ploaie** adevărate franțozești, **plușuri, gulere**, tot soiul de **cămăși bărbătești, mangete, cravate, umbrele și umbreluțe, mămuși, ciorapi bărbătești, încingetoare pentru bărbați și dame**, precum și toate articolele de modă pentru bărbați și dame, ce se țin de aceste soiuri. Este deci chiar în interesul propriu al onoratului public de a se convinge despre puterea de furnisare a interprinderii mele respective.

Rugând pentru binevoitorul și îmbelșugatul sprigin și asigurând un serviciu strict real, rămân

cu cea mai distinsă stimă

Mihail Braun

strada Cisnădiei nr. 27.

[1340] 5—10

„ANKER“, societate de asigurare pe vieață și asigurare de rente.

Direcțiunea: **Viena, I., Hoher Markt nr. 11** (Anker-Hof)

Representanța generală pentru Ungaria: **Budapesta, VI., Deáktér nr. 6.** (Anker-Udvar)

în casele proprii ale societății.

Averea societății:	*117 milioane de coroane.*
Starea asigurărilor:	*472 milioane de coroane.*
Plătirile de până acum:	*192 milioane de coroane.*

Polițe valide. **Condițiune culante.**

Pentru militari asigurare gratuită pentru cas de resboiu.

Mare împărtășire de câștig. [1358] 2—2

Asigurări favorabile pentru copii.

Cu prospecte și informațiuni servește representanța generală din Budapesta, unde sunt a se adresa oferte pentru representări, precum și domnii representanți ai societății. În Sibiiu: **Friedrich Czikeli.**

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vênzare:

Chestiunea Română în Roma.

Conferența domnului **Roberto Fava.**

Prețul numai 20 cr.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiiu.

Poesiile

mult iubitului și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vênzare la „Tipografia“, pe lângă prețurile originale și anume:

„Balade și Idile“ (editura Librăriei Socec & Comp., 1893) . . . . . fl. 1.50.

„Fire de tort“, versuri (ca continuare la „Balade și Idile“), editura Librăriei C. Sfetea, 1896 . . . . . fl. 1.25.

La comande, care sunt a se adresa „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiiu, este de a se adăuga pe lângă prețul vol. și **5 cr. porto pentru 1 volum.**

La **„Tipografia“**, societate pe acțiuni în Sibiiu, se află de vênzare următoarele:

Scrierile

mult regretatului poet-prosator

Traian Demetrescu.

„Intim“, poeme în proză, nuvele, 1894 fl. —.50
„Sensitive“, poesii, 1894 . . . . „ —.50
„Iubita“, nuvele, 1895 . . . . . „ 1.—
„Privelești din vieață“, (cu portretul autorului), nuvele, 1896 . . . „ 1.25
„Aquarele“, poesii, ed. Șaraga, 1896 „ —.50

La comande, care sunt de a se adresa la „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiiu (Nagy-Szeben) se se adaugă încă câte 5 cr. porto de 1 volum.

De vênzare.

Depositul meu de păpucării

în valoare de 4500 fl. (zi patru mii cinci sute fl. v. a.) aprovisionat dela cele mai solide firme îl vênd **cu prețul cumpărării**, conform inventarului.

Asemenea vênd și **atelierul meu de păpucărit** cu toate aparținătoarele lui cu **un preț convenabil.**

Ambe acestea se află în strada principală a orașului nostru.

Cei-ce doresc a le cumpăra să se adreseze subscrisului.

Sebeșul-săsesc, în 25 Maiu 1897.

[1383] 3—10 **Iosef Paulini,** **păpucar.**

Legea veterinară.

Atât **primăriile comunale**, cât și fiecare **econom** au trebuință să cunoască **legea** numită **veterinară.** Dl **Tormay Béla**, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare poporală** a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășesce economilor cele mai de lipsă cunoscințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dînșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă **30 cr.** (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiiu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1897.

Budapesta—Predeal

Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat			Tren persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
10.—	8.25		8.25	2.10	pl.	Viena . . sos.	1.50	1.50	1.50	7.20	6.20
8.30	2.15	2.55	5.45	9.15		**Budapesta** .	5.45	7.50	7.10	1.50	6.20
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12		Szolnok . .	2.24	5.39	3.37	11.44	3.35
1.33	5.48		11.33	12.47		P.-Ladány .	12.03	4.08	1.19	10.03	1.34
3.42	7.07		1.48	2.11	sos. pl.	Oradea-mare pl. sos.		2.38	11.04	8.43	11.32
3.58	7.14		2.06	2.18				2.31	10.44	8.38	11.17
4.38	7.43		3.03	2.50		Mező-Telegd .		2.01	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18	Tren mixt	3.45	3.26		Rév . . .		1.34	9.30	7.47	10.08
5.43			4.06			Bratca . .	Tren mixt		9.10		9.50
6.31	9.06	2.52	4.53	4.16		Ciucia . .	5.48	12.52	8.32	7.09	9.19
7.16	9.37	3.51	5.32	4.52		Huiedin . .	4.59	12.20	7.54	6.40	8.37
8.06		5.05	6.24			Ghirbău . .	3.18		6.54		7.37
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	sos. pl.	Cluj pl. sos.	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—
8.48	11.10		8.40	6.11				10.46	5.24	4.35	6.45
9.05	11.27		9.09	6.27		Apahida . .			5.02	4.14	6.27
10.12	12.30		10.40	7.27		Ghiriș . .		9.24	3.47	3.01	5.18
10.42	12.57		11.25	7.10		Cucerdea . .		8.54	3.06	2.25	4.43
11.01	1.09		11.49			Uioara . .			2.49	2.08	4.27
11.09	1.16		11.59			Vințul-de-sus .			2.41	2.—	4.20
11.31	1.36		12.29	8.17		Aiud . .		8.23	2.17	1.38	3.59
11.48	1.54		12.55	8.33	sos. pl.	Teiuș pl sos.		8.06	1.55	1.17	3.38
12.05			1.30	8.38				7.59	1.29		2.56
12.33			2.08			Crăciunei . .			12.55		2.30
12.57			2.27	9.10		Blaj . .		7.30	12.40		2.16
1.11			3.11	9.51		Micăsasa .		7.09	12.01		1.56
1.42			3.31	9.43	sos. pl.	Copșa-mică pl. sos.		6.56	11.41		1.35
2.13			3.46	9.45				6.54	11.14		1.01
2.32			4.08	9.59		Mediaș . .		6.41	10.55		12.45
3.04			4.45	10.23		Elisabetopol .		6.20	10.22		12.10
3.40			5.27	10.51		Sighișoara .		5.53	9.45		11.40
4.03			6.12	11.12		Hașfaléu .		5.33	9.13		11.17
5.35			7.58	12.26		Homorod . .		4.27	7.44		10.05
6.13			8.56	12.58		Ágostonfalva .		3.53	7.02		9.23
6.42			9.09	1.16		Apatia . .	Circulează numai Vineri	3.37	6.37		8.58
7.16			9.40	1.35		Feldioara . .		3.16	5.58		8.27
8.—	Tren accelerat		10.25	2.09	sos. pl.	Brașov . . pl. sos.		2.45	5.08		7.48
	11.—			2.19			7.01	2.18			
	12.26			3.01		Timiș . . .	6.—	1.42			
	1.11			3.31		**Predeal** . .	5.11	1.12			
	8.01			9.30	sos.	Bucuresci . pl.		8.35			

Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova

Orient. Expres	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane			Tren de persoane	Tren de persoane	Orient. Expres	Tren accelerat	Tren de persoane
7.36	11.—	9.05	9.35	4.—	pl.	Viena . . . sos.	5.50	6.10	7.20	6.30	6.35
Vineri											
12.—	8.30	2.30	7.—	10.35	pl.	**Budapesta** . sos.	6.45	10.35	2.10	1.25	9.05
circul. numai Sâmbăta	10.30	3.46	9.20	12.44	sos. pl.	Czegléd . . pl. sos.	4.25	8.26	Circulează numai Marția	12.11	6.31
	10.40	3.51	9.34	12.54			4.36	8.16		12.06	
3.19	1.47	5.58	1.—	4.20	sos. pl.	Seghedin . pl. sos.	1.01	4.55	10.57	10.—	
3.25	2.09	5.59	1.42	4.50			12.38		10.51	9.53	7.38
5.0	5.31	8.02	5.44	8.14	sos. pl.	Timișoara . pl. sos.	9.25		9.01	7.50	4.10
5.15		8.10	7.15				8.09	7.14	8.55	7.42	
		8.56	8.19			Topoloveț . .	7.—	6.03	circulează numai Luna	6.56	
		9.29	9.04			Lugoj . . .	6.24	5.18		6.28	
circul. numai Sâmbăta		10.29	10.32			Caransebeș .	5.15	4.10		5.37	
		11.19	11.44			Teregova . .	4.11			4.40	
			12.59			Mehadia . .	2.50				
9.08		12.30	1.09			Băile-Herculane	2.37		4.40	3.27	
		12.41	1.21			Topleț . . .	2.21			3.14	
9.33		12.56	1.38		sos. pl.	Rușava . pl. sos.	2.—		4.10	2.58	
9.39		1.11	2.30				12.59		3.50	2.26	
9.47		1.20	2.39			Vercerova .	12.50		3.40	2.18	
6.55		11.40	5.50			Bucuresci . .	11.40		7.— Luni	5.55	

Budapesta—Arad—Teluș

Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane			Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren mixt
	10.—	8.25		pl.	Viena . . . sos.	6.20	7.20			
	8.05	1.55	10.—		**Budapesta** .	7.20	1.10	6.10		
	10.56	3.49	1.00		Szolnok .	4.14	11.19	2.49		
	3.55	6.52	6.05	sos. pl.	Arad pl. sos.	11.20	8.18	9.35		
1.50	4.30	7.02	6.30			10.50	8.08	8.55		6.54
2.04	4.42		6.41		Glogovat . .	10.38		8.43		6.41
2.34	5.03		7.01		Gyorok . . .	10.14		8.22		6.12
2.50	5.14		7.11		Pauliș . .	10.00		8.10		5.56
3.05	5.35	7.46	7.29		Radna-Lipova .	9.45	7.28	7.54		5.40
3.48	5.57		7.51		Conop . . .	9.15		7.22		5.02
4.02	6.13		8.07		Bérzava . .	8.57		7.05		4.44
4.50	6.58	8.48	8.47		Soborșin . .	8.14	6.34	6.25		3.55
	7.27	9.07	9.16		Zam	7.41	6.08	5.50		
	7.53		9.42		Gurasada . .	7.16		5.23		
	8.08	9.31	9.58		Ilia	7.06	5.45	5.13	Tren mixt	
	8.26		10.16		Branicica . .	6.43		4.49		
	8.52	9.57	10.42		Deva . . .	6.20	5.19	4.25	10.52	
	9.06	10.08	11.11		Simeria (Piski)	6.05	5.07	4.10	10.35	
	9.52	10.37	11.36		Orăștie . . .	5.19	4.39	3.31	9.51	
	10.16		11.57		Jibot	4.55		3.10	9.27	
	10.40		12.19		Vințul-de-jos .	4.34		2.49	9.03	
	11.01	11.18	12.32		Alba-Iulia .	4.11	3.57	2.28	8.47	
	11.30	11.40	1.05	sos.	Teluș . . . pl.	3.48	3.33	2.—	8.11	

Copșa-mică—Sibiiu—Avrig—Făgăraș.

2.20	4.43	11.20	7.10	pl.	**Copșa-mică** sos.	9.34	3.25	6.25	12.35
3.57	6.36	12.43	8.50		Ocna . . .	8.11	1.46	5.07	11.01
4.19	7.04	1.15	9.15	sos. pl.	**Sibiiu** . pl. sos.	7.44	1.16	4.40	10.30
4.34	circul. numai Marți și Vineri	2.05				7.31	circul. numai Marți și Vineri		8.57
6.16		3.58			Avrig . . .	6.02			7.16
8.42		6.35		sos.	Făgăraș . . . pl.	3.28			4.25

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	**Cucerdea** . sos.	7.45	2.38	8.35	12.42
3.19	8.51	3.52	11.40		Ludoș . .	7.07	2.—	7.47	11.54
5.15	10.30	5.29	1.15	sos.	**Oșorheiu** pl.	5.23	12.25	5.50	9.54
5.22	10.42	5.39		pl.	sos.		9.—	5.04	9.35
6.51	12.16	7.17		sos.	**Reghin.-săs.** pl.		7.39	3.30	8.05

Simeria (Piski)—Petroșeni—Lupeni

6.10	11.27	4.20	11.—	pl.	**Simeria** . . sos.	4.25	10.33	3.24	8.48
7.31	12.48	6.03	12.48		Hațeg . . .	2.58	9.05	2.03	7.34
9.55	3.40	9.05	4.30	sos.	**Petroșeni** pl.	12.01	6.10	11.25	5.28
10.20	4.04		5.14	pl.	sos.	8.40		9.15	4.54
11.32	5.10		6.20		Vulcan . . .	7.48		8.23	3.50
11.55	5.30		6.40	sos.	**Lupeni** . . pl.	7.15		7.50	3.20

Simeria (Piski)—Hunedoara

6.15	11.35	4.25	10.28		**Simeria** . .	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46		Cerna . . .	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	11.12		**Hunedoara** .	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov—Zernesci

8.35	3.—	9.15	**Brașov** . . .	6.49	1.29	8.31
10.28	4.41	10.35	Zernesci . .	5.25	12.05	7.20

Brașov—Ghezdi-Oșorheiu

5.19	8.50	2.55	pl.	Brașov . . . sos.	8.25	1.51	7.03
5.53	9.33	3.29		Prejmăr . . .	7.55	1.21	6.27
6.35	10.31	4.27		Sepși-S.-Georgiu	6.49	12.15	5.12
8.13	12.48	5.46		Covasna . .	5.43	11.08	3.43
8.53	1.37	6.26	sos.	Kezdi-Oșorh. . pl.	4.58	10.22	2.37

Alba-Iulia—Zlatna.

Tren mixt	Tren mixt	Tren de persoane	Stațiuni	Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt
5.47	9.40	3.00	pl. Alba-Iulia (stațiune) sos.	7.22	12.22	6.16
6.01	9.52	3.19	Alba-Iulia oraș . .	7.14	12.14	6.08
6.21	10.11	3.40	Chișfaléu . . .	6.52	11.52	5.45
6.40	10.27	4.02	Șard-Ighiu . .	6.41	11.41	5.34
7.—	10.47	4.25	Tăuți	6.22	11.19	5.12
7.26	11.13	4.52	Meteș	6.07	11.04	4.57
7.36	11.23	5.03	Poiana	5.54	10.45	4.43
7.55	11.42	5.23	Presaca . . .	5.36	10.25	4.25
8.12	11.59	5.43	Galați-Feneș . .	5.26	10.13	4.15
8.25	12.12	5.57	Pătrânjeni . . .	5.13	9.55	4.03
8.38	12.25	6.11	sos. Zlatna . . . pl.	5.—	9.40	3.50

Mureș-Ludoș—Bistrița

	4.—	9.10	4.20		Mureș-Ludoș .	6.48	7.21		
	6.44	12.39	circulă numai Marția		Țagu-Budatelic	circulă numai Marția	4.50	9.44	
	9.59	4.55			Bistrița . . .		1.16	5.55	

Sibiiu—Cisnădie.

5.30	2.15	8.25		Sibiiu . . .	7.10	3.55		10.04
6.06	2.51	9.08		Cisnădia . .	6.36	3.21		9.30

Nota: Oarele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se cetì de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.